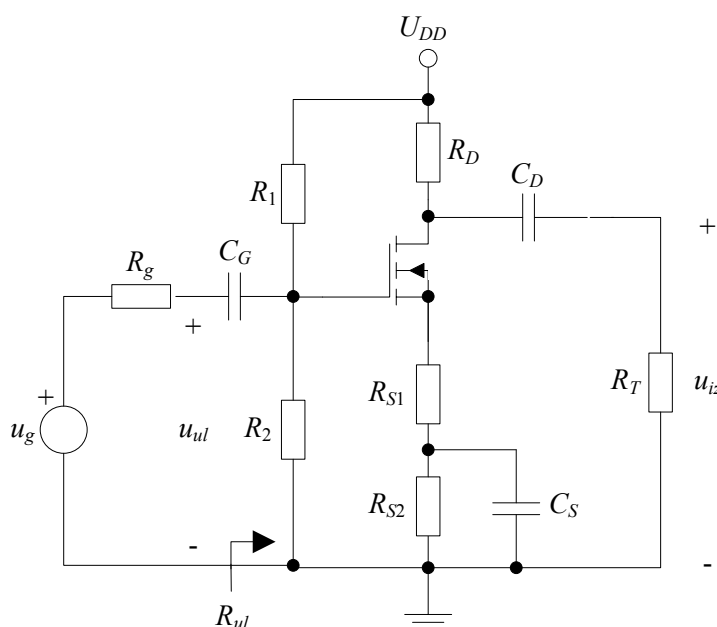

ZAVRŠNI ISPIT IZ ELEKTRONIKE 1

ZADACI

ZADATAK 1. Za pojačalo na slici zadano je: $U_{DD} = 12\text{ V}$, $R_g = 500\ \Omega$, $R_1 = 4,3\text{ M}\Omega$, $R_2 = 2,2\text{ M}\Omega$, $R_D = 2\text{ k}\Omega$, $R_{S2} = 200\ \Omega$, $R_T = 4,7\text{ k}\Omega$. Parametri n -kanalnog MOSFET-a su: $K = 2\text{ mA/V}^2$, $U_{GS0} = 1,5\text{ V}$ i $\lambda = 0,0045\text{ V}^{-1}$.

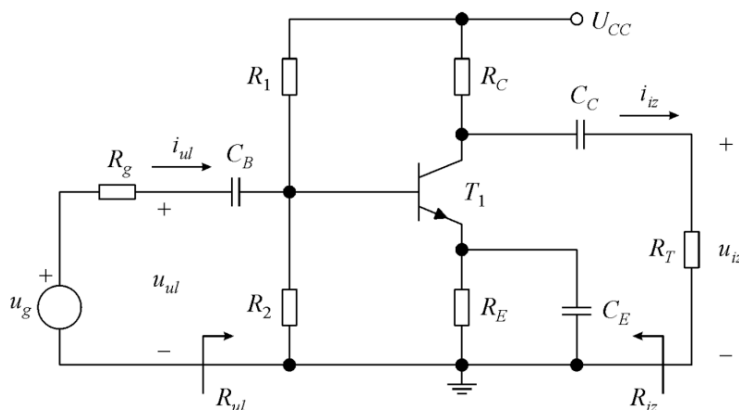
- Odrediti vrijednost otpornika R_{S1} takvu da napon U_{GSQ} iznosi 3 V . Izračunati I_{DQ} , U_{DSQ} te strminu i dinamički otpor u statičkoj radnoj točki. Pri proračunu statičke radne točke zanemariti porast struje odvoda u području zasićenja. **(3 boda)**
- Nacrtati nadomjesnu shemu pojačala za dinamičku analizu te izvesti izraze i izračunati naponska pojačanja $A_V = u_{iz}/u_{ul}$ i $A_{Vg} = u_{iz}/u_g$. **(5 bodova)**

ZADATAK 2. Silicijski pnp tranzistor ima homogene koncentracije primjesa u emiteru i bazi iznosa $1 \cdot 10^{18}\text{ cm}^{-3}$ i $2 \cdot 10^{16}\text{ cm}^{-3}$. Pokretljivosti manjinskih nosilaca u emiteru i u bazi su $300\text{ cm}^2/\text{Vs}$ i $250\text{ cm}^2/\text{Vs}$. Efektivna širina baze je $0,5\ \mu\text{m}$, a emitera $1,5\ \mu\text{m}$. Širine baze i emitera su puno manje, a širina kolektora puno veća od difuzijskih duljina manjinskih nosilaca. Vrijeme života manjinskih nosilaca u bazi je $0,1\ \mu\text{s}$. Površina tranzistora je 1 mm^2 . Naponi na pn -spojevima su $U_{BE} = -0,5\text{ V}$ i $U_{CB} = -3\text{ V}$. Pretpostaviti $T = 300\text{ K}$ i $I_{CBO} = 0\text{ A}$.

- Skicirati raspodjelu manjinskih nosilaca u tranzistoru (označiti ravnotežne i rubne koncentracije manjinskih nosilaca u emiteru, bazi i kolektoru) i označiti sve komponente struja. **(2 boda)**
- Izračunati sve komponente struja tranzistora i ukupne struje emitera, baze i kolektora. **(5 bodova)**
- Izračunati faktor injekcije, te faktore pojačanja α i β . **(1 bod)**

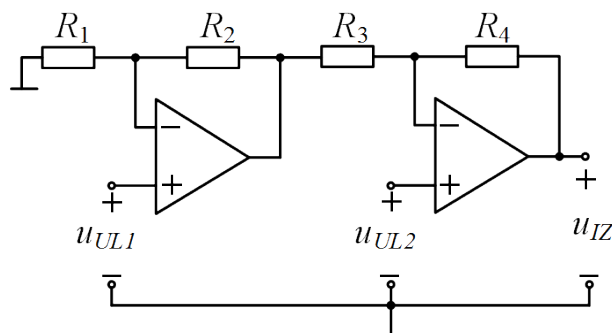
ZADATAK 3. Za pojačalo na slici zadani su sljedeći podaci: $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 4,7 \text{ k}\Omega$, $R_E = 2,2 \text{ k}\Omega$, $R_C = 2,2 \text{ k}\Omega$, $R_T = 2,2 \text{ k}\Omega$, $R_g = 50 \text{ }\Omega$, $U_{CC} = 12 \text{ V}$. Parametri *npn* tranzistora su $\beta \approx h_{fe} = 200$, $U_\gamma = 0,7 \text{ V}$. Zanimariti porast struje kolektora u normalnom aktivnom području. Naponski ekvivalent temperature $U_T = 25 \text{ mV}$.

- Odrediti statičku radnu točku (U_{CEQ} , I_{CQ}), strminu i dinamički otpor u radnoj točki. (2 boda)
- Skicirati statički i dinamički radni pravac, označiti karakteristične točke i odrediti maksimalni hod izlaznog napona u_{iz} . (3 boda)
- Nacrtati nadomjesnu shemu pojačala za dinamičku analizu te izvesti izraze i izračunati naponsko pojačanje $A_V = u_{iz}/u_{ul}$ i strujno pojačanje $A_I = i_{iz}/i_{ul}$ te ulazni otpor R_{ul} . (3 boda)

ZADATAK 4. Shema sklopa s idealnim, simetrično napajanim operacijskim pojačalima je prikazana na slici.

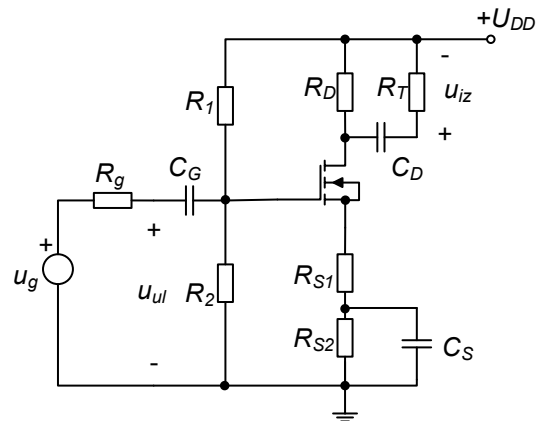
- Izračunati ovisnost izlaznog napona u_{IZ} o ulaznim naponima u_{UL1} i u_{UL2} . (4 boda)
- Izračunati u_{UL2} za zadane $R_1 = 1,8 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 3,6 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 5,4 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 7,2 \text{ k}\Omega$, $U_{IZ} = 1 \text{ V}$ te $U_{UL1} = 0,25 \text{ V}$. (2 boda)

PITANJA

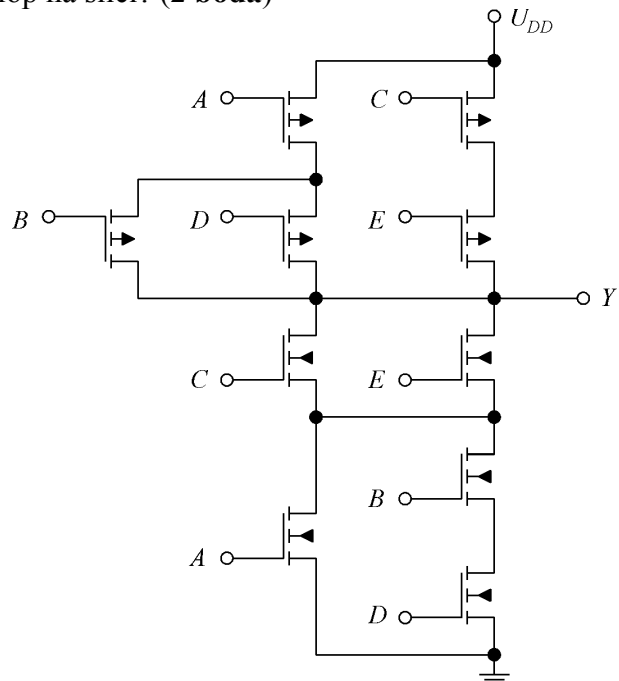
1. Ako se u pojačalu na slici odspoji kondenzator C_S , za iznos naponskog pojačanja $|A_V| = |u_{iz}/u_{ul}|$ i struju u statičkoj radnoj točki I_{DQ} vrijedi: (2 boda)

- a) $|A_V|$ se smanjuje, I_{DQ} se smanjuje,
- b) $|A_V|$ se smanjuje, I_{DQ} ostaje nepromijenjena,
- c) $|A_V|$ se povećava, I_{DQ} se povećava,
- d) $|A_V|$ se ne mijenja, I_{DQ} se smanjuje,
- e) $|A_V|$ se ne mijenja, I_{DQ} ostaje nepromijenjena.

2. Koju logičku funkciju ostvaruje CMOS sklop na slici? (2 boda)

- a) $Y = \overline{(A + BD)(C + E)}$
- b) $Y = A(B + D) + CE$
- c) niti jedan od odgovora
- d) $Y = \overline{A(B + D) + CE}$
- e) $Y = (A + BD)(C + E)$

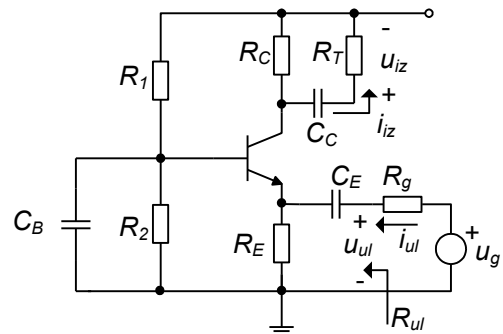

3. Dva bipolarna tranzistora imaju sve tehnološke karakteristike iste, osim širine emitera. Prvi tranzistor ima široki emiter, a drugi tranzistor ima uski emiter. U kakvom su odnosu faktori efikasnosti emitera i bazni transportni faktori kada tranzistori rade u normalnom aktivnom području i priključeni su na iste napone? (2 boda)

- a) $\gamma_1 > \gamma_2, \beta_1^* = \beta_2^*$
- b) $\gamma_1 < \gamma_2, \beta_1^* < \beta_2^*$
- c) $\gamma_1 > \gamma_2, \beta_1^* < \beta_2^*$
- d) $\gamma_1 < \gamma_2, \beta_1^* = \beta_2^*$
- e) $\gamma_1 < \gamma_2, \beta_1^* > \beta_2^*$

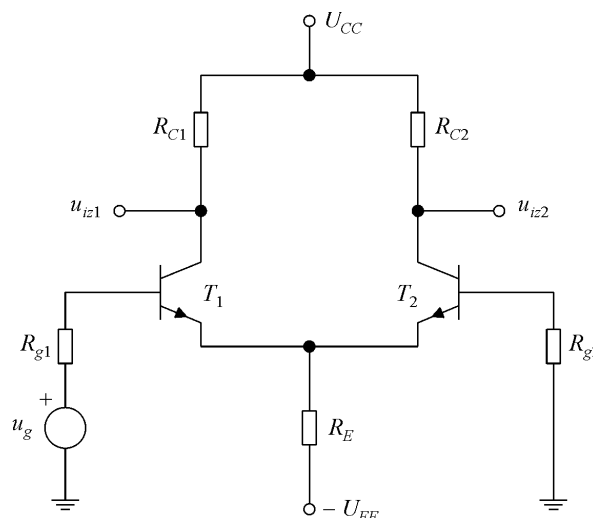
4. Za pojačalo na slici tranzistor ima faktor izmjeničnog strujnog pojačanja $h_{fe}=100$. Za iznos strujnog pojačanja $|A_I|=|i_{iz}/i_{ul}|$ te ulazni otpor pojačala R_{ul} vrijedi: (2 boda)

- a) $|A_I| < 1$, R_{ul} je veliki,
- b) $|A_I|$ je istog reda veličine kao h_{fe} , R_{ul} je mali,
- c) $|A_I| < 1$, R_{ul} je mali,
- d) $|A_I|$ je istog reda veličine kao h_{fe} , R_{ul} je veliki,
- e) $|A_I|$ je istog reda veličine kao h_{fe} , R_{ul} može biti veliki ili mali ovisno o naponskom djelilu $R_1 \sim R_2$.

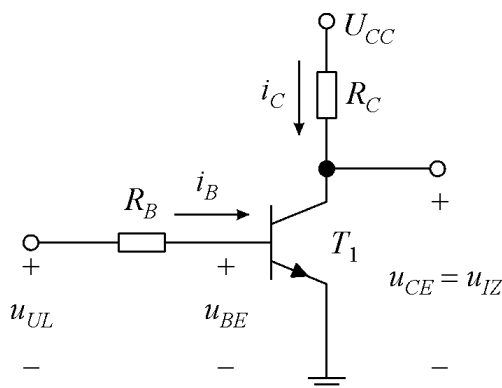
5. U pojačalu na slici napon $u_g = 8\sin\omega t$ mV. Koliki su zajednički i diferencijski napon pojačala? (2 boda)

- a) $u_z = 8\sin\omega t$ mV i $|u_d| = 4\sin\omega t$ mV
- b) $u_z = 4\sin\omega t$ mV i $|u_d| = 8\sin\omega t$ mV
- c) $u_z = 8\sin\omega t$ mV i $|u_d| = 8\sin\omega t$ mV
- d) $u_z = 16\sin\omega t$ mV i $|u_d| = 8\sin\omega t$ mV
- e) $u_z = 4\sin\omega t$ mV i $|u_d| = 4\sin\omega t$ mV

6. Koji uvjet mora zadovoljavati β tranzistora T1 da bi osigurao njegov rad u zasićenju. Zadano je $U_{CC} = 5$ V, $U_{CEzas} = 0,2$ V, $U_{BEzas} = 0,8$ V, R_B može imati vrijednosti od 60 k Ω do 80 k Ω , R_C može imati vrijednosti od 1 k Ω do 1,2 k Ω , $u_{UL} = 0$ V u stanju logičke 0, a $u_{UL} = U_{CC}$ u stanju logičke 1. (2 boda)

- a) $\beta > 57,14$
- b) $\beta > 91,42$
- c) $\beta > 76,19$
- d) $\beta > 68,57$
- e) $\beta < 57,14$

7. Koliki je iznos izlaznog napona U_{iz} ? Operacijsko je idealno, a vrijedi $U_D = 0,7$ V. (2 boda)

- a) +0,2 V
- b) -0,2 V
- c) +2,1 V
- d) -2,1 V
- e) +1 V

